

YLEINEN ALLEKIRJOITUSPROSESSI

Yleinen allekirjoitusprosessi 8ZQWPM5XQ on allekirjoitettu Turun kaupungin X-Sign -palvelussa. Prosessin tunnus on 2b7717a9-d542-4c97-8c02-a544cf2d188c.

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja	Talamo-Kemiläinen Maarit
Allekirjoitusaika	24.08.2021 09:29
Allekirjoittaja	Ruohonen Juhani
Allekirjoitusaika	24.08.2021 19:23

ASIAKIRJAT

Muistio	Lausunto kaavoituksen aloittamisesta ja valmisteluaineiston asettamisesta nähtäville - Lillpensorin ranta-asemakaava Korppoossa.pdf
---------	---

Vapaa-aika, museopalvelut

24.8.2021

Dnro 5885-2021
(11 05 02)Paraisten kaupunki
Kaavoitusyksikkö
Rantatie 28
21600 PARAINENrakennus-ymparistolautakunta@parainen.fi**Lausunto kaavoituksen aloittamisesta ja valmisteluaineiston asettamisesta nähtäville -
Lillensorin ranta-asemakaava Korppoossa**

Valmistelijat: Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo/kulttuuriperintöyksikkö/tutkijat Sara Tamsaari ja Sanna Saunaluoma

Paraisten kaupungin kaavoitusyksikkö on toimittanut Varsinais-Suomen alueelliseen vastuumuseoon ilmoituksen otsikon asiasta.

Kaava-aineistoon sisältyy osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä rakentamisen sijoittelun alustava luonnos.

Kaava-alue sijoittuu Korppoon Pensarin kylään, Lillensorin saarelle. Kylän isojako toimitettiin vuonna 1792, jolloin kantatila Pensar halottiin kahdeksi osataloksi, Södergårdiksi ja Norrgårdiksi. 1900-luvun alussa osataloista on erotettu Marieborgin ja Qvärnnäsin pientilat sekä 1900-luvun loppupuolella tontteja vapaa-ajan käyttöön. Alueella on myös vanhoja rakentarakennuksia, ainakin venevaja 1900-l alkupuolelta ja sen viereen sijoittuva rantahuone 1800-luvulta. Alueen rakennuskanta on inventoitu yleiskaavoituksen yhteydessä.

Maakuntakaavassa Pensarin kylätontti lähiympäristöineen on tunnistettu merkittäväksi rakennetun ympäristön alueeksi (srr 1402), arvoluokka seudullinen. Alueen kuvaus on seuraava: ”Pensarin kantatilan osatalot Norrgård ja Södergård, joista todennäköisesti vain Norrgård on isojaon aikaan sijannut kylätontilla. Nyt tontilla molempien osatalojen rakennuksia, mm. päärakennukset 1852 ja 1868.” Lisäksi Norrgård ja Södergård on huomioitu maakuntakaavassa erillisinä kokonaisuuksina (sr 1402 ja sr 1403). Yleiskaavassa on myös muita tiloja huomioitu erillisillä suojelumerkinnöillä. Yleiskaavan suojelukohteet on tarpeen avata kaavaselostuksessa tarkemmin.

Alustavan kaavaluonnoksen pohjakartasta näyttäisi puuttuvan Marieborg, joka on mahdollisesti Södergårdin osatalon torppa. Marieborg vaikuttaa jäävän niukasti kaava-alueen ulkopuolelle, samoin kuin Qvärnnäs, Norrgårdin entinen syytinkirakennus. Myös kaava-alueen ulkopuolelle, kaavan vaikutusalueelle sijoittuva rakennettu kulttuuriympäristö on tarpeen tuoda esiin kaavaselostuksessa ja huomioida kaavaratkaisussa mm. rakentamisen sijoittelun ja ohjauksen osalta siten, että arvot säilyvät.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa rakentamisen sijoittelua kuvataan seuraavasti: "Loma-asutuksen sijoittelu tavoitellaan sellaiseksi, että nykyinen asutus, kaksi maatilakeskusta alueen itäosassa ja kolme loma-asuntonttia lähinnä rantaa osoitetaan sellaisenaan rakennuspaikoiksi. Eteläisin olemassa oleva loma-asunto on yleiskaavan RA1-alueella. Uusi loma-asutus sijoitetaan yleiskaavan AT-alueelle olemassa olevan asutuksen taakse 100-300 metrin vyöhykkeelle rantaviivasta. Korttelirakenne ryhmitellään kyläkeskuksen kahden avoimen peltoalueen reunoille jättämällä avoin peltomaisema edelleen avoimeksi." Kaavaratkaisu poikkeaa siis yleiskaavasta, koska ranta- asemakaavaluonnoksessa RA-alueita on osoitettu yleiskaavan AT-alueelle.

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo toteaa lausuntonaan seuraavan. Alustavassa kaavaluonnoksessa ei ole riittävästi huomioitu kulttuuriympäristön arvoja.

Inventoinnissa tunnistetut kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset ympäristöineen tulee osoittaa suojelumerkinnöin. Merkinnät puuttuvat toistaiseksi kokonaan.

Uudisrakentamisen sijoittelun periaatteena peltoalueiden jättäminen rakentamisen ulkopuolelle on hyvä lähtökohta. Osoitettujen RA-tonttien määrä vaikuttaa kuitenkin suurelta suhteutettuna kylän olemassa olevaan rakennuskantaan. Erityisesti seudullisesti arvokkaiden Norrgårdin ja Södergårdin ympäristössä tulee säilyttää riittävästi väljyyttä, ja myös muilta osin suunnittelun lähtökohtana tulee olla kulttuuriympäristön arvojen tunnistaminen ja säilyttäminen. Esimerkiksi Södergårdin tuulimyllyn yhteyteen sijoitettu uusi RA-tontti heikentäisi tilan yhtenäisyyttä eikä sen kohdalle tule osoittaa uutta tonttia. Rakentamisen maisemavaikutuksia sekä vaikutuksia rakennettuun ympäristöön tulee siksi arvioida huolella ja RA-tonttien sijoittelua ja määrää tarkistaa. Lisäksi kaavassa tule ohjata uudisrakentamisen sovittamista ympäristöön riittävän tarkoin kaavamääräyksin. Maiseman kannalta on olennaista, että avoimeksi jätettävät pelto- ja niittyalueet osoitetaan asianmukaisin merkinnöin ja määräyksin.

Kaava-alueen lounaisimman kulman välittömässä läheisyydessä, tai mahdollisesti jopa kaava-alueella, sijaitsee Museoviraston muinaisjäännösrekisterin tämänhetkisten tietojen mukaan muinaismuistolain (295/1963) suojaama kiinteä muinaisjäännös, *Antäng 1000026394*, N-S -suuntainen loivaan rinteeseen rakennettu vallimainen röykkiö. Kivirakennelman sijainti suhteessa kaava-alueeseen on tarkistettava, ja mikäli se on kaava-alueella, lisättävä se kaava-aineistoon asianmukaisella suojelun kohdenmerkinnällä ja määräyksellä. Vaikka kyseinen muinaisjäännös ei sijaitsisikaan nyt kaavoitettavalla alueella, on suotavaa mainita se kaavaselostuksessa.

Muinaisjäännöskohteen *Antäng* paikkatiedot ja aluerajaus muinaisjäännösrekisterissä:

https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=1000026394

Vapaa-aika, museopalvelut

24.8.2021

Dnro 5885-2021
(11 05 02)

Turun museokeskus
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
museopalvelujohtaja

Juhani Ruohonen

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
Kokoelmat ja kulttuuriperintö vastuualue
intendentti

Maarit Talamo-Kemiläinen

Tiedoksi: Museovirasto, kirjaamo@museovirasto.fi
Varsinais-Suomen ELY-keskus,
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
Varsinais-Suomen liitto, kirjaamo@varsinais-suomi.fi